

[Aksel Møller.]

ærede handelsministers og mit synspunkt. Den højtærede minister bebrejder os — eller lad mig sige: bebrejder mig i denne forbindelse —, at vi har rejst krav om rationeringernes ophævelse, fra tid til anden har fremsat udtalelser eller stillet forslag, der gik ud på en frigørelse af erhvervslivet og forøget import. Det er højst sandsynligt, at den højtærede minister ved en gennembladning af rigsdagstidendes tykke folianter vil kunne dokumentere, at sådanne udtalelser er fremsat og sådanne forslag stillet, men disse forslag er stillet, og disse udtalelser er fremsat under forudsætning af, at der her i landet blev ført den rigtige pengepolitik. De hænger jo sammen med hele den politik, som regeringen selv førte, men kastede vrage på henimod slutningen af 1948. Vi mener, at man kan gøre samfundet fri for en lang række restriktioner både af den ene og den anden karakter, hvis man holder pengevæsenet i orden, men det forekommer os, at den politik, regeringen følger siden oktober 1948, eller vel snarere december 1948, er en politik, som bygger på en helt ny opfattelse, der på det tidspunkt holdt sit indtog i regeringen, nemlig den nye nationaløkonomiske tanke, at det, det gjaldt om, var at opretholde en høj økonomisk aktivitet i samfundet gennem en stadig flydende rigelighed af betalingsmidler. Den højtærede handelsminister har som nationaløkonom ikke levet sit liv forgæves i den høje regering.

Så hævdede den højtærede minister, og det ærede medlem hr. Lars M. Olsen sagde også til mig, at de nødvendige hjælpemidler var for hånden, for at en rigeligere likviditet, en rigeligere pengemængde kunne finde anvendelse — jeg må formode uden at presse omkostningsniveauet i vejret. Jeg er ikke rigtig klar over, hvorpå den højtærede minister bygger denne påstand. Han siger, at der er 62 000 arbejdsløse, bl. a. nogle bygningshåndværkere — altså også faglærte folk. Nu kunne jeg tænke mig at spørge den højtærede minister, hvad den højtærede arbejds- og boligminister mener om dette problem, for efter min opfattelse er der da ansøgninger nok om at komme i gang med byggeri, men forholdet i øjeblikket er simpelthen det, at der dels på grund af årstiden er tilbageholdenhed og dels er en afventen fra ministeriets side af hensyn til den såkaldte rytme i byggeriet, der først tillader, at man går i gang med nyt byggeri, når det, der allerede er under tag, er gjort færdigt indvendig fra. Derfor tror jeg ikke, man kan benytte påstanden om byggehåndværker-

nes ledighed som et argument mod min påstand om, at den del af arbejdskraften i det danske samfund, som er faglært arbejdskraft, og som anvendes i eksportindustrierne, er beskæftiget, og at en mulighed for at forøge denne beskæftigelse ikke er tilstede.

Den højtærede minister spurgte mig før, om det er min mening at ville bremse genopbygningen med denne kreditbegrænsningspolitik, om jeg ønskede arbejdsløshed. Lad mig først sige om arbejdsløsheden, at naturligvis ønsker vi ikke arbejdsløshed, men problemet er jo, om det er en klog politik at bekæmpe arbejdsløsheden fra dag til dag eller i alt fald holde dens spøgelse væk fra dag til dag ved forbrug af gavemidler, ved optagelse af lån. Hvad vil den høje regering gøre for beskæftigelsen i dette land, den dag vi ikke kan låne længere, eller den dag der ikke flyder dollargaver til Danmark? Det er det, der er problemet. Hvad vil den så gøre? Det er i virkeligheden ikke noget kunststykke at holde beskæftigelsen nogenlunde oppe, når man har alle de hjælpemidler, man har i øjeblikket. Men hvis man ikke benytter den tid, hvor man har disse hjælpemidler, til at få regnskabet til at passe, d.v.s. få forbrugslysten og forbrugsevnen til at svare til hinanden, så kommer den højtærede minister jo ud i denne arbejdsløshed, og så bliver det en af de fortvivlede arbejdsløshedssituationer, som har permanent karakter.

Og hvad er så genopbygningen? Den højtærede minister spurgte, om jeg ville bremse genopbygningen. Nej, jeg vil ikke bremse genopbygningen, men jeg indtager det standpunkt, at denne genopbygning må forløbe naturligt, d.v.s. den må finansieres på normal måde i den udstrækning, hvori det overhovedet er muligt, nemlig ved befolkningens egen opsparring, ved at befolkningen giver afkald på et større forbrug, for at der kan blive plads, som den højtærede minister sagde, for det økonomiske investeringsprogram. Det, der sker — og jeg kunne godt ønske mig en udtalelse af den højtærede minister derom —, er, at man ved at anvende den blæsebælg, regeringen anvender for tiden i det økonomiske liv, presser på beskæftigelsesgraden for de faglærte arbejdere med den følge, at lønsituationen kommer ud af balance, og jeg er overbevist om, at man netop ved denne politik fremskynder og bestyrker en stor del af befolkningen i de krav, der er stillet op til denne overenskomstsituation. Det, som den høje regering kommer til først og fremmest at tage hensyn til i hele sin politik, det er mu-